

Förhandlingar med Östra Nylands välfärdsområde

Tid: torsdag 5.12.2024 kl. 12.00–14.56

Plats: Finansministeriets mötesrum Jakovara, Mariegatan 9, Helsingfors & Teams-förbindelse

Områdets representanter på plats:

Max Lönnqvist	välfärdsområdesdirektör
Annika Immonen	social- och hälsovårdsdirektör
Peter Johansson	räddningsdirektör
Katja Blomberg	utvecklingsdirektör
Minna Sevon	ekonomidirektör

Områdets representanter på distans:

Anu Rautiainen	personaldirektör
Tommi Karttaavi	direktör för digitala tjänster
Mika Kosunen	kommunikationsdirektör
Camilla Söderström	förvaltningsdirektör
Mikaela Nylander	ordförande för välfärdsområdesstyrelsen, lämnade mötet kl. 14.04

Presidiet på plats:

Ville-Veikko Ahonen	avdelningschef, FM, ordförande
Kari Hakari	avdelningschef, SHM, första vice ordförande
Tiina Snellman	direktör för strategi- och styrningsenheten, IM, andra vice
ordförande	

Representanter för ministerierna, THL & RFV på plats:

Anna-Liisa Pasanen	ledande specialsakkunnig, FM
Timo Ukkola	specialsakkunnig, FM
Vesa Syrjä	utvecklingschef, THL
Mira Leinonen	räddningsöverinspektör, RFV i Södra Finland, lämnade mötet kl. 14.31
Hanna-Maija Perttola	projektassistent, FM

Representanter för ministerierna på distans:

Anna Cantell-Forsbom	avdelningschef, SHM, frånvarande kl. 13.55–14.23
Annakaisa Iivari	avdelningschef, SHM
Andreas Blanco Sequeiros	direktör, SHM

1. Mötet öppnas

Ordföranden öppnade mötet kl. 12.00.

2. Konstaterande av deltagarna, presentation och godkännande av ärendelistan

Beslut: Konstaterades deltagarna som presenterade sig, ärendelistan godkändes utan ändringar.

3. Allmän översikt över läget i välfärdsområdet

3.1 Överblick över nuläget, utvärderingschefen vid Institutet för hälsa och välfärd

Institutet för hälsa och välfärd bedömer att tillgången till tjänster inom primärvården i Östra Nylands välfärdsområde ligger på en rimlig nivå. Inom tjänsterna för barn och unga förverkligas dock framför allt elevhälsotjänsterna dåligt. Däremot förverkligas de lagstadgade tidsfristerna och maximiantalet klienter inom barnskyddet väl. Täckningen i fråga om tjänsterna för äldre är sämre än i landet i genomsnitt. Antalet äldre ökar snabbt och därför bör området stärka lättare serviceformer, såsom gemenskapsboende och närståendevård. En betydande del av sparmålen i området är inriktade på den specialiserade sjukvården, vars kostnader är höga. En utmaning för området är den problematiska personalsituationen. Löneharmoniseringen pågår fortfarande. Användningen av hyrt arbete är störst i landet.

Enligt representanterna för Östra Nylands välfärdsområde är den lägesbild som THL lade fram ett steg i rätt riktning. Välfärdsområdets utgångsläge var utmanande. Utvecklingsresurserna är beroende av extern finansiering, vilket ökar det administrativa arbetet. De anställda deltar i utvecklingsarbetet, varvid resultaten av arbetet snabbt omsätts i praktiken. Området arbetar med att ta i bruk ett kvalitetssystem. Det viktigaste projektet med tanke på kostnadsbesparingarna och verksamheten samt den kunskapsbaserade ledningen är anskaffningen av ett klient- och patientsystem tillsammans med Västra Nylands välfärdsområde. Det nya systemet införs 2025. Anlitandet av hyrd arbetskraft har redan minskat. Tillgången till personal har förbättrats. Läkarnas löner har redan harmoniserats och löneharmoniseringen i sin helhet blir klar 2025.

Beslut: THL:s observationer, områdets genmäle och diskussionen kring ämnet antecknades för kännedom.

3.2 Överblick över nuläget, representanten för regionförvaltningsverkets ansvarsområde för räddningsväsendet

Enligt RFV i Södra Finland förverkligas servicenivån för förebyggande av olyckor och räddningsverksamhetens servicenivå på en tillräcklig nivå i Östra Nyland. Man bör fästa uppmärksamhet vid att avtalspersonalen är tillräcklig i området. Planeringsgrunden för befolkningsskyddets servicenivå är bristfällig och fastställandet av befolkningsskyddsorganisationen pågår fortfarande i området. De föreslagna investeringarna inom räddningsväsendet är motiverade och

nödvändiga för att upprätthålla räddningsverksamhetens aktionsberedskap på en nivå som motsvarar behovet.

Enligt representanterna för Östra Nylands välfärdsområde har de brister som observerats inom räddningsväsendet åtgärdats och problemen med tillgången till information har lösts. Tillgången till personal är på en god nivå. Kraven i lagstiftningen medför dock merkostnader. Integrationen av social- och hälsovården och räddningsväsendet fungerar i området, trots att styrningen från ministeriernas sida varierar. Beredskapen och riskhanteringen genomförs som en helhet i området. Brandkårsavtalen har uppdaterats.

Beslut: Regionförvaltningsverkets observationer och diskussionen kring ämnet antecknades för kännedom.

4. Välfärdsområdets förändrings- och reformprogram samt det ekonomiska läget

4.1 Överblick över nuläget, välfärdsområdets representanter

Resultatet för 2024 kommer att uppvisa ett underskott på cirka 48 miljoner euro. De viktigaste orsakerna till underskottet är det stora behovet av hyrd arbetskraft inom serviceproduktionen, kostnadsutvecklingen inom den specialiserade sjukvården och den stora efterfrågan på tjänster samt den andel av HUS-sammanslutningens underskott som riktas till välfärdsområdet. I det strama ekonomiska läget har området varit tvunget att förlita sig på kortfristiga lån. Budgeten för 2025 uppvisar ett överskott, men den möjliggör inga investeringar. Man satsar dock på investeringsplanering. Av de redan beslutade åtgärderna i produktivhetsprogrammet är det möjligt att uppnå kostnadsbesparingar på totalt cirka 10 miljoner euro 2025 och cirka 8,6 miljoner euro 2026. Underskottet kan dock inte täckas före utgången av 2026, men det är möjligt före utgången av 2028.

Genom personalförflyttningar strävar man efter att minska behovet av hyrt arbete och annan extern arbetskraft. En lättare vårdgaranti och den planerade ändringen av personaldimensioneringen inom serviceboende med heldygnsomsorg frigör personal för andra uppgifter. Anlitandet av hyrd arbetskraft har redan minskat. Målet är att en vikariepool för hela välfärdsområdet ska vara i bruk i början av 2025. Man har vidtagit olika åtgärder för att förbättra personalens arbetsförmåga.

Coronaårens inverkan på den specialiserade sjukvården överfördes till HUS-sammanslutningen. Dessutom orsakade sloandet av utjämningen av dyr vård stora tilläggskostnader för området. Antalet fördröjningsdagar har i verkligheten minskat. Särlösningen för Nyland gör det inte möjligt att integrera den prehospitala akutsjukvården i primärvården. Området anser att särskild finansiering borde riktas till HUS-sammanslutningens riksomfattande uppgifter.

Produktivhetsprogrammet och planen för servicenätet har förts framåt till största delen i god anda bland tjänsteinnehavarna och de politiska beslutsfattarna. Som stöd för beslutsfattandet har man gjort förhandsbedömningar av konsekvenserna, men beslutsfattandet är smärtsamt med tanke på vissa

teman. För närvarande är beslutskulturen ganska bra, svåra frågor och beslut kan diskuteras på ett konstruktivt sätt. Kommunsamarbetet har varit problematiskt bland annat på grund av nedläggningen av verksamhetsställena. Å andra sidan är kommunerna nöjda med välfärdsområdets stöd i beredskapsarbetet.

Beslut: Den allmänna översikten över läget i området samt produktivitets- och lönsamhetsprogrammets läge och diskussionen kring det antecknades för kännedom.

4.2 Uppföljning av tidigare åtgärdsrekommendationer

Situationen för de åtgärdsrekommendationer för social- och hälsovården och räddningsväsendet som gavs till Östra Nylands välfärdsområde under förhandlingarna hösten 2023 behandlades. Ärendet diskuterades närmare i punkterna 3 och 4.1.

Erfarenhet av de digitala tjänsterna (HyVä-digi) har börjat samlas även om de digitala tjänsterna inte har minskat behovet av platsbundna tjänster. Under de kommande åren satsar man på distansvård och på att bygga upp en plattform för digitala tjänster. Samtidigt utvecklas informationssäkerheten och den övergripande arkitekturen.

En samarbetspromemoria bereds vid SHM före regeringens halvtidsöverläggning. Enligt området är den avtalsmässiga vägen ett mycket långsamt alternativ. Områdets storlek påverkar nyttan av samarbetet inom samarbetsområdet. Det finns många FUUI-samarbetsgrupperingar. Ett litet område har små möjligheter att delta. Ett problem är också begränsningarna gällande gemensam upphandling i lagen om offentlig upphandling. Nyttan av samarbetsavtalet för räddningsväsendet är mycket liten.

Beslut: Genomförandet av åtgärdsrekommendationerna antecknades för kännedom.

4.3 Produktivitetsprogrammet och det ekonomiska läget

Diskussionen kring områdets ekonomiska läge och produktivitetsprogrammet som inleddes i punkt 4.1 fortsatte. Behovet av anpassningsåtgärder för 2025–2026 uppgår till cirka 65 miljoner euro. De viktigaste faktorerna med tanke på verksamheten är planen för servicenätet och de köpta tjänsterna. Avsikten är att planen för servicenätet ska godkännas i samband med budgetbehandlingen. Med hjälp av ett utvecklingsverktyg för servicenätet modelleras servicebehovet under de kommande åren i olika användarsegment.

Beslut: Områdets ekonomiska läge och läget för produktivitetsprogrammet antecknades för kännedom.

5. Särskilda frågor inom social- och hälsovården och räddningsväsendet

Ett tema som SHM lyfte fram i förhandlingarna var anlitandet av hyrd arbetskraft, särskilt inom äldreservicen.

Inom heldygnsomsorgen är målet för området egen produktion, vilket för sin del minskar användningen av köpta tjänster och anlitandet av hyrd arbetskraft.

De teman som IM lyfte fram var räddningsverksamhetens aktionsberedskap och befolkningsskyddsberedskapen. Östra Nylands välfärdsområde samarbetar intensivt med räddningsväsendet i huvudstadsregionen (bl.a. gemensam riskanalys och planer). Trots miljön med många risker har området lyckats uppnå en tillräcklig lagstadgad servicenivå. Vid räddningsverket förekommer avsevärda brister i planeringen och genomförandet av beredskapen och befolkningsskyddet. Det har inte skett någon betydande förändring jämfört med året innan. Lyckligtvis har räddningsverket till stor del identifierat bristerna och planerat utvecklingsåtgärder.

Detta diskuterades i de föregående punkterna.

Beslut: Diskussionen kring ministeriernas teman antecknades för kännedom. Välfärdsområdet ska utarbeta en riskanalys av krigstida hot och en sammanställning av befolkningsskyddets behov. Dessutom ska området utarbeta planer, bilda en befolkningsskyddsorganisation, göra nödvändiga reserveringar, utbilda personalen samt ordna övningar regelbundet i samarbete med andra myndigheter, kommuner och aktörer. Östra Nylands välfärdsområde har kommit överens med kommunerna om att stödja beredskapsplaneringen. Den utvärdering av läget gällande ordnandet av social- och hälsovården i välfärdsområdet som nu bereds av SHM samt genomförandet av de riksomfattande målen för social- och hälsovården antecknades också för kännedom.

6. Ministeriernas åtgärdsrekommendationer

Ministeriernas åtgärdsrekommendationer till Östra Nylands välfärdsområde behandlades.

Beslut: De nya rekommendationerna är följande:

1. Området ska påskynda reformprogrammets beslutsfattande och genomförandet av åtgärderna samt säkerställa att kostnadseffekterna av åtgärderna förverkligas och att tjänsterna är tillgängliga.

Uppföljning och utvärdering: uppföljning av produktivetsprogrammet och områdets delårsrapporter, indikatorer som beskriver tillgången till THL:s tjänster

2. Området ska säkerställa en personalstruktur som motsvarar servicebehovet och optimera användningen av personalen.

Uppföljning och utvärdering: Kostnader för hyrt arbete och personalomsättning (Källa: områdets personalberättelse 2024 och delårsrapporter)

3. De organiseringsansvariga i Nyland och vid HUS-sammanslutningen ska stärka integrationen och planeringen av primärvården och den specialiserade sjukvården samt förbinda sig till att genomföra en samordnad plan för att balansera ekonomin.

Uppföljning och utvärdering: uppföljning av produktivitets- och lönsamhetsprogrammet, kostnadsutvecklingen, hälso- och sjukvårdskostnadernas andel av de totala hälso- och sjukvårdskostnaderna på basnivå i Nyland (Källa: SK/THL)

Det antecknades för kännedom att inrikesministeriets åtgärdsrekommendationer från hösten 2023 gäller 2023–2026.

1. Området ska fortsätta att reformera verksamheten.
2. Antalet olyckor ska minskas effektivt och antalet eldsvådor ska halveras före 2030. I arbetet med att förebygga olyckor ska välfärdsområdena fästa uppmärksamhet vid att förbättra kvaliteten och verkningsfullheten.
3. Välfärdsområdena ska förbättra aktionsberedskapen i regionen så att den motsvarar riskerna i verksamhetsmiljön.
4. Välfärdsområdenas räddningsväsenden ska säkerställa att de resurser och det kunnande som anvisats beredskapen för befolkningsskydd är tillräckliga och inriktas på genomförandet av lagstadgade uppgifter.
5. Välfärdsområdena ska fästa särskild uppmärksamhet vid välbefinnandet i arbetet och arbetssäkerheten vid räddningsverken.

7. Mötet avslutas

Ordföranden tackade deltagarna för mötet och avslutade mötet kl. 14.56.

Ville-Veikko Ahonen
Avdelningschef
Finansministeriet

Kari Hakari
Avdelningschef
Social- och hälsovårdsministeriet

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tiina Snellman
Direktör för strategi- och styrningsenheten
Inrikesministeriet

Max Lönnqvist
Välfärdsområdesdirektör
Östra Nylands välfärdsområde